

foreslås, at afstanden ved samdrift og forpagtning nedsættes fra 15 km til 5 km. Det bemærkes, at hovedparten af de eksisterende forpagtningsforhold (ca. 90 pct.) ligger inden for en vejafstand på 5 km, og at der tilsigtes lempelige overgangsregler og dispensationspraksis, jfr. nedenfor.

Endelig foreslås det, at tidsbegrænsningerne for samdrift ved forpagtning ophæves, således at samdrift frit kan fortsætte i flere efterfølgende forpagtningsperioder. Forslaget er i nær overensstemmelse med gældende dispensationspraksis. Det er begrundet i, at langvarige forpagtningsforhold ofte giver en bedre landbrugsmæssig udnyttelse af areaerne end kortere aftaleperioder, f.eks. for 1 år ad gangen.

Samdrift af landbrugsejendomme betragtes fortsat som en midlertidig strukturtilpasning, idet de enkelte ejendomme ved ejerskifte eller ophør af en forpagtningsaftale på ny skal kunne drives som selvstændige brug.

På baggrund heraf og i overensstemmelse med flertallet i Landbokommissionen opretholdes bygningskravet i § 7, stk. 1, jfr. § 8, stk. 1 og 2, på enhver landbrugsejendom, der indgår i samdrift.

En dispensation fra bygningskravet bør således i overensstemmelse med hidtil gældende praksis kun gives, når ganske særlige forhold taler for det. Det må i almindelighed være en forudsætning, at jorderne inden en frist, eventuelt ved førstkomende ejerskifte, afhændes til sammenlægning med en nærliggende landbrugsejendom, jfr. bestemmelserne i § 8, stk. 6. Det er også en forudsætning, at de øvrige hensyn, der varetages gennem loven, herunder såvel hensynet til nærliggende landbrugsejendommers suppleringsjordsbehov, som hensynet til bevarelsen af mindre ejendomme som deltids- eller fritidsbrug, ikke tilsidesættes.

I forbindelse med de nævnte ændringer i samdriftsreglerne er der foreslået en forenkling og tydeliggørelse af reglerne i § 9.

Det bemærkes, at der ved den ændrede affattelse af § 9 ikke tilsigtes at gribe ind over for samdrifts- og forpagtningsforhold, der er lovligt etableret i overensstemmelse med reglerne i tidligere landbrugslove, jfr. lovforslagets § 2, stk. 5. Bestående samdrift i ejesituationer kan således fortsætte, så længe ejendommene ejes sammen. Bestående samdrifts- og forpagtningsforhold kan fortsætte inden for den indgåede forpagtningsperiode, jfr. også bemærkninger til nr. 15 ad § 9, stk. 3.

Til stk. 1 og 2

I forslaget § 1, jfr. stk. 2, er anført de fremtidige betingelser for samdrift af landbrugsejendom-

me. Reglerne gælder både for ejendomme, der tilhører samme ejer, og ved forpagtning af hele landbrugsejendomme og dele af landbrugsejendomme.

Reglerne er ens, hvad enten samdriften foretages af personer eller selskaber. Der gælder dog fortsat særlige regler, hvorefter det kan pålægges selskaber og institutioner m.v. at opløse store samdriftsenheder, der er etableret i henhold til tidligere landbrugslove, jfr. bemærkningerne til nr. 15 ad § 9, stk. 5.

Ved forpagtning af hele landbrugsejendomme gælder tillige reglerne i § 11. Ved forpagtning af dele af landbrugsejendomme gælder tillige reglerne i § 12.

Det fremgår af forslaget, at der ved arealgrænsen – ligesom ved afstandsreglen (5 km) – kan ses bort fra vedvarende græsningsarealer, skovarealer samt arealer helt uden dyrkningsmæssig værdi.

Overgangsordningen i den gældende lovs § 9, stk. 1, sidste punktum, er foreslået ophævet, idet bestående samdriftsforhold kan fortsætte efter reglen i lovforslagets § 2, stk. 5. Der har i øvrigt ikke efter 1978-loven vist sig behov for anvendelse af de nævnte overgangsregler.

Til stk. 3

Den hidtidige dispensationsbestemmelse i § 9, stk. 6, foreslås overført til stk. 3, idet bestemmelsen er udbygget med en angivelse af de forhold, der kan indgå i vurderingen ved en dispensation.

Der vil således kunne tages hensyn til bedrifter med en væsentlig animalsk produktion, hvor jordtilliggendet er for lille i forhold til produktionen. Der vil herved kunne opnås en bedre harmoni i bedriften, både i miljømæssig og produktionsmæssig henseende. Der vil også kunne tages hensyn til bedrifter med en specialproduktion, hvor der er foretaget væsentlige investeringer i driftsbygninger og anlæg m.v., f.eks. større gartneri- og plantesko-levirksomheder, frugtplantager.

På den anden side kan der tages hensyn til, om andre landmænd, der opfylder betingelserne for samdrift og forpagtning, har behov for forpagtningsarealer i deres bedrift.

Ved nedsættelsen af afstandsreglen fra 15 km til 5 km er forudsat en noget mere lempelig dispensationspraksis end efter de hidtil gældende regler, f.eks. for at tilgodese ejendomme med en væsentlig animalsk produktion eller specialproduktion. Det gælder navnlig ejendomme i nærheden af byer, større skove m.v., hvor mulighederne for at forpagte landbrugsjord inden for 5 km er begrænsede.